

SVEA HOVRÄTT
Rotel 060302

DOM
2015-12-15
Stockholm

Mål nr
M 6543-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Statens Va-nämnds beslut 2015-06-29, BVa 71, i mål nr Va 135/13, se bilaga A

KLAGANDE

Borgholm Energi AB

MOTPARTER

1. K A

2. P G

SAKEN

Skadestånd

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten upphäver Va-nämndens beslut och avslår skadeståndsyrkandet.

Dok.Id 1241805

Postadress

Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 16

Telefon

08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

08-561 675 59

Expeditionstid

måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Borgholm Energi AB (BEAB) har yrkat att hovrätten ska upphäva Va-nämndens beslut och avslå KAs och P Gs skadeståndsyrkande.

K A och P G har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I HOVRÄTTEN

BEAB har i huvudsak anfört följande. Om fastighetens va-installation hade varit utförd i enlighet med Borgholms kommuns ABVA (Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Borgholms kommun) hade ingen källaröversvämning inträffat. Dessvärre visade det sig vid en undersökning efter skadan som drifttekniker från BEAB utförde, efter misstanke om felaktigt utförd va-installation, att fastigheten hade en otillåten korskoppling mellan dag/dränvattenledningarna och spillvattenservisen. Det rikliga tillskottet av dränvatten kunde inte pumpas ut i det allmänna spillvattennätet via villapumpstationen då den var utan ström, vilket ledde till att en stor mängd vatten ansamlades i källaren.

Va-nämndens tolkning av 41 § vattentjänstlagen är felaktig och leder till ett oproportionerligt stort ansvar för huvudmannen. Den bestämmelsen är ett verktyg som ger huvudmannen rätt till tillträde på en fastighet för att undersöka fastighetens va-installation när denne anser det vara nödvändigt för att fullgöra sina skyldigheter, inte att huvudmannen har en skyldighet att vid varje nyanslutning eller förändring i den fysiska anslutningen utföra grundliga undersökningar på hela fastighetens va-installation för att identifiera alla eventuella brister. Ansvaret för en va-installation åligger fastighetsägaren (se t.ex. "Vattentjänstlagen", Jörgen Qviström, s. 126 och SOU 2004:64 s. 247). Huvudmannen råder inte över va-installationens beskaffenhet. Vid arbete med va-installationer har inte huvudmannen någon tillsynsfunktion (se SOU 2004:64 s. 248 f). BEAB kan inte lastas för strömavbrottet och den därmed avstängda pumpen. Förutom de särskilda anordningar som avses i 19 § vattentjänstlagen kan BEAB inte åläggas ansvar för fastighetens va-installation. BEAB kände varken till eller hade misstanke om bristerna i fastighetens va-installation vid

skadetillfället. I det avgörande som Va-nämnden hänvisat till var omständigheterna så annorlunda att avgörandet inte kan läggas till grund för bedömningen i nu aktuellt fall. Bland de omständigheter som väsentligen skiljer åt är att i nu aktuellt fall var den aktuella bristen inte synlig på sådant sätt som ett felaktigt avsågat rör och vidare föreligger inte någon praxis eller rutin där en kontroll av de aktuella bristerna ingår som det gjorde i det återopade målet inför byte av vattenmätare.

K A och P G har i huvudsak anfört följande. Det har tidigare funnits en backventil som vevades ner för hand. När den byttes ut mot en pumpstation 2006 kopplades det som var på den gamla backventilen till den nya pumpstationen. BEAB borde ha gjort en undersökning av fastighetens va-installation innan fastigheten kopplades in på den nya anläggningen eftersom BEAB kände till att det har varit flera översvämningar på fastigheten tidigare.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling med stöd av 21 § andra stycket lagen (1976:839) om Statens va-nämnd och 50 kap. 13 § andra stycket 2 rättegångsbalken.

Såsom Va-nämnden har funnit kan BEAB inte lastas för strömavbrottet. Frågan är om BEAB i samband med att pumpstationen installerades på fastigheten har åsidosatt en skyldighet enligt vattentjänstlagen på ett sådant sätt att skadeståndsansvar föreligger. Det är i princip den som påstår att en skada orsakats på visst sätt som måste bevisa detta. Om en fastighetsägare drabbas av en översvämning i sin källare måste fastighetsägaren alltså, för att få framgång med sin talan, visa att skadan beror på något som huvudmannen svarar för (prop. 2005/06:78 s. 107).

K A och P G har gjort gällande att BEAB borde ha undersökt fastighetens va-installation i samband med monteringen av pumpstationen. BEAB har invänt att någon sådan skyldighet inte åligger bolaget och att bolaget varken känt till eller haft misstanke om va-installationens brister.

För en fastighets va-installation svarar fastighetsägaren. Huvudmannen ansvarar dock för att ordna sådana särskilda anordningar som anges i 19 § vattentjänstlagen även om de är förlagda på fastighetens sida om förbindelsepunkten.

Enligt 41 § vattentjänstlagen har huvudmannen rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att undersöka en va-installation och dess användning innan va-installationen kopplas till den allmänna va-anläggningen eller när det annars behövs för att huvudmannen ska kunna fullgöra sina skyldigheter och för att installera, underhålla och i övrigt fullgöra sina skyldigheter i fråga om sådana särskilda anordningar som avses i 19 §. Det innebär inte att bestämmelsen kan ges den vida innebörd som va-nämnden gett den att det skulle ha ålegat huvudmannen att undersöka fastighetens va-installation för att säkerställa att pumpstationen varaktigt kan användas. Om det framgår av förhållandena på plats att det har gjorts en felaktig montering bör huvudmannen visserligen uppmärksamma detta. Det har i detta fall emellertid inte påståtts att felkopplingen varit synlig. Det har inte heller framkommit att det skulle ha varit möjligt att upptäcka felkopplingen utan en närmare undersökning. Huvudmannen kan inte anses ha en skyldighet enligt vattentjänstlagen att göra en sådan närmare undersökning av fastighetens va-installation i samband med installation av en pumpstation för att upptäcka eventuella felaktigheter. Därmed kan inte krävas att BEAB i detta fall borde ha upptäckt att dagvattnet i strid med gällande normer var inkopplat på spillvattenledningen. Det har således inte framkommit att BEAB har åsidosatt någon skyldighet som ålegat BEAB enligt vattentjänstlagen. Skadeståndsyrkandet ska därför lämnas utan bifall och Va-nämndens beslut upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2016-01-12

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg och Roger Wikström, referent, tekniska rådet Bengt Jonsson samt hovrättsrådet Gösta Ihrfelt.

Föredragande har varit Lisa Forsberg.